

פרוטוקול ישיבת הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

שהתקיימה ביום שלישי ה-23 בינואר, 2024, בשעה 9:00

באמצעות אפליקציית זום.

(סופי)

1. היו"ר מציין כי למרות האסון הכבד שפורסם הבוקר, מציע לקיים את הישיבה. משתתף בצער המשפחות ובצער של עם ישראל כולו.

2. צדיק מבקשת ממשתתף¹ להתייחס להערה. המשתתף מציין כי בהתאם להצעת ה-IASB לגבי מדידה המתעלמת מסבירות התרחשות אירוע של מכשיר הכולל הוראת סילוק מותנה עשוי להיווצר פער בהכרה לראשונה בין התמורה לבין הסכום שיימדד (הפער יהיה בד"כ בחובה). מציין כי בטיוטת הפרוטוקול צוטט כמי שטען שברירת המחלל תהיה זקיפה של הסכום להון, בעוד שעמדתו היא שברירת המחלל היא הכרה כהוצאה (מאחר שהון הוא רכיב שיו"ר).

3. חבר ועדה² מברך את נציג רשות לניירות ערך³ על הצטרפותו לישיבה. נציג אחר של רשות לניירות ערך מציין כי בהסכמת היו"ר, נציג הרשות לניירות ערך מצטרף לישיבה על מנת לשמוע את הסקירה של חבר ועדה אחר להצעה לתקן בינלאומי בנושא מכשירים פיננסיים.

אישור פרסום לציבור של תקן חשבונאות מספר 43 (מעודכן 2024) בדבר הכנסות מחוזים עם לקוחות ושל תקן חשבונאות מספר 44 (מעודכן 2024) בדבר עלויות אשראי (צורפו לתיק הישיבה)

4. היו"ר מציין כי תקופת הערות הציבור חלפה ולא התקבלו הערות כלשהן. מבקש מחברי הוועדה לאשר את התקנים המעודכנים. מוסיף כי התקנים יפורסמו בעוד כ-30 יום.

5. היו"ר, חבר הוועדה, חבר הוועדה האחר, חבר ועדה נוסף, חבר ועדה רביעי, חבר ועדה חמישי וחבר ועדה שישי מאשרים את תקן חשבונאות מספר 43 (מעודכן 2024) ואת תקן חשבונאות מספר 44 (מעודכן 2024).

6. צדיק שואלת אם תהיה תרומה לפרסום התקנים המעודכנים עם סימון השינויים לעומת התקנים שפורסמו באוקטובר 2022. היו"ר מציע לפרסם את שתי הגרסאות (עם סימון וללא סימון).

¹ ההתייחסות היא למשתתף או למשתתפת

² ההתייחסות היא לחבר ועדה או לחברת ועדה

³ ההתייחסות היא לנציג רשות לניירות ערך או לנציגת רשות לניירות ערך

הצעה לתקן חשבונאות בינלאומי – מכשירים פיננסיים עם מאפיינים של הון (מצגת צורפה לתיק

הישיבה)

7. היו"ר מבקש מחבר הוועדה האחר להמשיך להציג את השינויים המוצעים במסגרת ההצעה לתקן הבינלאומי (להלן-הצעה בינלאומית).

סיווג מחדש של התחייבויות פיננסיות ושל מכשירים הוניים

8. חבר הוועדה האחר מציין כי זה הנושא האחרון בעניין ההצגה והסיווג אשר בעקיפין קובע גם את המדידה. מוסיף כי יתייחס גם לאפשרויות שנבחנו וגם להחלטה שהתקבלה. מציין כי IAS 32 אינו כולל התייחסות לסוגיה של סיווג מחדש של מכשירים פיננסיים. מציין כי השאלות שעלו הן:

- א. האם ו/או מתי סיווג מחדש מותרים או אסורים; וכן
- ב. אם סיווגים מחדש נדרשים או מותרים, מה הטיפול החשבונאי בסיווגים מחדש.
ה-IASB התייחס לארבע שאלות:
 - א. סוגי השינויים במהותו של הסדר חוזי;
 - ב. הגישות לסיווג מחדש;
 - ג. עיתוי הסיווג מחדש; וכן
 - ד. מדידה בסיווג מחדש.

9. חבר הוועדה האחר מציין כי ה-IASB הגיע למסקנה כי המהות של הסדר חוזי עשויה להשתנות גם ללא שינוי בתנאים החוזיים של המכשיר כאשר:

- א. תנאים חוזיים הופכים, או מפסיקים להיות בתוקף עם חלוף הזמן; או
- ב. שינוי בנסיבות חיצוניות להסדר החוזי שנובע מאירועים שלא צוינו בחוזה ושלא נשקלו בסיווג המכשיר הפיננסי בהכרה לראשונה.

10. חבר הוועדה האחר מציין כי המקרה הראשון מתייחס לסיווג מהתחייבות פיננסית למכשיר הוני שכן אם בהתאם לתנאים החוזיים היה תנאי שבחלוף הזמן גורם לסיווג כהתחייבות פיננסית, מלכתחילה בהתאם ל-IAS 32 נדרש סיווג המכשיר כהתחייבות פיננסית. מציין כי המקרה השני יכול להיות מהתחייבות פיננסית להון או מהון להתחייבות פיננסית. מוסיף כי מדובר על מכשירים שלא סווגו בהתאם לסעיפים 16א-16ד ל-IAS 32 כהון. מוסיף כי ה-IASB הגיע למסקנה ששינוי בנסיבות החיצוניות (המקרה השני) הוא שינוי שאינו משפיע רק על מכשיר מסוים אלא על הפעילות העסקית של הישות בכללותה. מציין כי אחת הדוגמאות היא מכשיר שהנפיקה הישות אשר יסולק במספר קבוע של מכשירי ההון של הישות בתמורה לסכום קבוע במטבע הפעילות של הישות. מוסיף כי אם מטבע הפעילות של הישות משתנה, השינוי אינו משפיע רק על מהות ההסדר החוזי לאותו מכשיר ספציפי (שכעת יסולק במטבע חוץ), אלא שינוי זה יהווה עדות לשינוי בפעילות העסקית ובפעילות של הישות באופן כללי.

11. חבר הוועדה האחר מציין כי נשקלו 3 גישות לסיווג מחדש:

- א. איסור באופן כללי על סיווג מחדש של מכשיר.

- ב. סיווג מחדש יידרש לכל שינוי במהות ההסדר החוזי.
- ג. איסור באופן כללי על סיווג מחדש של מכשיר, אלא אם כן חל שינוי בנסיבות חיצוניות להסדר החוזי.

12. חבר הוועדה האחר מציין כי ה-IASB גרס שככל הנראה הגישה הראשונה היתה גישתו של ה-IASC שהתקין את IAS 32. מוסיף כי הגישה השנייה מבוססת על ההוראה שמכשיר פיננסי צריך להיות מסווג בהתאם למהות ההסדר החוזי ולהגדרות של התחייבות פיננסית והון והגישה השלישית מבוססת על הגישה המקורית של IAS 32, אך יש לסווג מחדש במקרים מוגבלים שהם חיצוניים להסדר החוזי. מציין כי בהתאם לגישה השלישית אם תנאים חוזיים הופכים, או מפסיקים להיות בתוקף עם חלוף הזמן לא יבוצע סיווג מחדש אלא רק אם חל שינוי בנסיבות החיצוניות להסדר. מוסיף כי הטענה היתה שגישה זו מתבססת על דרישות הסיווג ב-IAS 32 ובפרט על סעיף 16 ב-IAS 32 המתייחס לסיווג מחדש של מכשירים בני מכר בנסיבות מוגדרות שהן חיצוניות להסדר החוזי. מציין כי דוגמה לכך היתה שישות פורעת את כל המכשירים הפיננסיים שאינם בני מכר והמכשירים בני מכר שנותרו במחזור מקיימים בעקבות זאת את התנאים בסעיפים 16-א-16ד לסיווג כהון, ולכן יש לבצע סיווג מחדש.

13. חבר הוועדה מציין כי סעיף 16ה אינו מוגבל לשינויים חיצוניים להסדר החוזי. בדעה כי האמירה של ה-IASB ש-IAS 32 לא התייחס לסיווג מחדש אינה נכונה מאחר שסעיף 16ה מתייחס לסיווג מחדש של מכשירים בני מכר כאשר המכשירים מאבדים את מהותם. מוסיף כי הסעיף אינו קובע באילו נסיבות המכשירים מאבדים את המאפיינים שלהם. מציין כי ה-IASB יוצר קושי כאשר נוצרת הבחנה בין שינויים בתנאים החוזיים של ההסדר לבין שינויים שהם חיצוניים להסדר וגם מייחס פרשנות מסוימת לסעיף 16ה שאינה משתמעת מהסעיף עצמו.

14. חבר הוועדה האחר מציין כי נבחרה הגישה השלישית בטענה שהיא מספקת איזון הולם בין היתרונות למשתמשים לבין העלויות. מוסיף כי בהתאם לגישה השלישית מאחר שהסיווג מחדש יבוצע רק עקב שינוי בנסיבות חיצוניות להסדר החוזי אזי הסיכון בסיווגים אופורטוניסטים שנובעים ממבנה תנאי החוזה קטן והגישה לא תהיה מכבידה יתר על המידה עבור המכילים שכן סיווג מחדש יידרש במצבים מוגבלים בלבד. מציין כי טיעון נוסף לטובת הגישה השלישית נובע מהדמיון לסיווג מחדש של נכסים פיננסיים ב-IFRS 9 אשר מבוצע רק בעת שינוי במודל העסקי לניהול נכסים פיננסיים (חיצוני למכשיר עצמו) ולא כאשר חל שינוי במאפייני תזרימי המזומנים החוזיים של הנכס. מציין כי ב-BC 144 מפורטים טיעונים נוספים.

15. משתתף נוסף מציין כי שטרי הון מסווגים כיום בהון כל עוד החלטה אם לפרוע את שטר ההון היא בידי החברה. חבר הוועדה החמישי מציין כי מדובר על נושא אחר שנדון בחלקו בישיבה הקודמת. משתתף רביעי מציין כי במקרה שבו התקבלה החלטה של הדירקטוריון לפרוע שטר הון כאמור, יש לסווג את שטר ההון כהתחייבות.

16. המשתתף הרביעי מציין כי שינוי מטבע הפעילות הוא אחת הדוגמאות המצוינות בהצעה לתקן ומתרחשת מפעם לפעם גם בישראל. מוסיף כי קיימת גם פנייה מקדמית לרשות ניירות ערך בנושא ויש עמדות בספרים של הפירמות הגדולות. מוסיף כי הקביעה שאין שינוי סיווג כתוצאה מתנאים חוזיים שהופכים, או מפסיקים להיות בתוקף עם חלוף הזמן יוצר עיוותים. מביא כדוגמה אופציה לחמש שנים שניתנת למימוש מתחילת השנה השנייה ומחיר המימוש הוא מחיר המניה בסוף השנה הראשונה. מציין כי בכל התקופה שהאופציה ניתנת למימוש (מסוף שנה ראשונה עד סוף שנה חמישית) מחיר המימוש הוא קבוע. מוסיף כי למרות הביקורת שהובעה בישיבה הקודמת על המודל בכללותו, במקרה זה ברור כי בשנה הראשונה משקיעים באופציות אינם נושאים בסיכון של בעלי המניות (מאחר שמחיר המימוש משתנה בהתאם לשינוי במחיר המניה) וכי לאחר מכן מחיר המימוש הוא קבוע. בדעה כי הקביעה שלא יבוצע סיווג מחדש בתום השנה הראשונה בדוגמה זו מעוות מאחר שהאופציה לא תסווג כהון למרות שמחיר המימוש קבוע (וזה מקיים את התנאי של fixed for fixed).

17. המשתתף מציין כי דוגמה נוספת שממחישה את העיוות היא מניית בכורה שניתנת לפדיון במהלך שלוש שנים ראשונות ואם המשקיע מחליט שלא לפדות אותה המנייה הופכת להיות מניה רגילה או מניית בכורה הונית. מוסיף כי בהתאם להצעה לתקן מאחר שמדובר על תנאי חוזי שמשתנה בחלוף הזמן לא ניתן יהיה לסווג מחדש את המכשיר מהתחייבות להון. מציין כי עיוות נוסף הוא שההתחייבות הפיננסית תידרש להימדד בהתאם ל-IFRS 9 ומאחר שלא צפויים תזרימי מזומנים בגין המכשיר, הערך הנוכחי הוא אפס ולכאורה יש לאפס את ההתחייבות, כלומר ההתחייבות תועבר להון אבל דרך רווח או הפסד.

18. משתתף חמישי מציין כי לא ייתכן שההתחייבות תימדד באפס וכי ככל הנראה יש להביא בחשבון את תזרימי המזומנים הצפויים בגין דיבידנדים. המשתתף מציין כי לא ניתן להכיר בהתחייבות משתמעת בגין דיבידנדים. מוסיף כי הדוגמה הובאה בבסיס למסקנות להצעה לתקן. המשתתף החמישי מציין כי אם בהתאם להצעה לתקן יש להמשיך להכיר בהתחייבות ולא ניתן לסווג מחדש כהון, לא ייתכן שמדידת ההתחייבות תהיה אפס, אלא יש להביא בחשבון את אומדן הדיבידנדים על אף שמדובר במחויבות משתמעת וזאת בדומה למדידת אופציית מכר שמחיר המימוש נקבע בהתאם לרווחים ולדיבידנדים הצפויים. המשתתף מציין כי בחברות סטארט-אפ מדובר על מצב נפוץ שכן המשקיע בתקופה הראשונה לא בטוח שהחברה תצליח ולכן החברה נותנת למשקיע אפשרות לפדות את מניית הבכורה בתקופה הראשונה ולאחר מכן אם לא נפדתה, המניה הופכת למניה רגילה. המשתתף החמישי מסכים שההוראה שנקבעה מביאה לתוצאה לא נכונה, אולם בדעה כי מדידת ההתחייבות לאחר התקופה הראשונה לא תהיה באפס. המשתתף משיב כי בהתאם ל-IFRS לצורך מדידת ההתחייבות יש לאמוד את תזרימי המזומנים הצפויים שהם אפס.

19. חבר הוועדה מציין כי המשתתף והמשתתף החמישי מסכימים כי אין הגיון לסיווג של המניה הרגילה (לאחר שמניית הבכורה לא נפדתה בתקופה הראשונה) כהתחייבות. מציין כי אלמלא ההצעה לתקן כאשר פקעה הזכות לפדות את מניית הבכורה, המנייה היתה מסווגת

מחדש כהון בהתבסס על סעיף 16 ל-IAS 32 המתייחס למכשירים בני מכר. חבר הוועדה האחר מוסיף כי כך נהוג בפרקטיקה לעניין הסיווג מחדש. מציין כי כך נעשה בפרקטיקה גם בדוגמה של האופציה שהביא המשתתף הרביעי.

20. המשתתף מציין כי בהתאם לסעיף 96ב לא ניתן לעשות אנלוגיה מסעיף 16 למכשירים אחרים. חבר הוועדה מציין כי זה הטיפול שמשקף את המהות הכלכלית וזו הפרשנות בפרקטיקה.

21. חבר הוועדה מציין כי דוגמה נוספת שניתן להביא היא אופציה שבתקופה הראשונה מחיר המימוש צמוד למטבע הפעילות ובתקופה הבאה למטבע חוץ. מוסיף כי הגישה שנבחרה יוצרת עיוותים ואבסורד וניתן לגבות זאת בדוגמאות רבות. בדעה כי לא ניתן לקבל גישה שכאשר כתוצאה מההסדר החוזי, משינוי בנסיבות או משינוי חיצוני למכשיר, המכשיר לא מקיים את ההגדרה של התחייבות אך ימשיך להיות מסווג כהתחייבות.

22. חבר הוועדה מציין כי כל ההצעה לתקן מרובת כללים ואינה כוללת עקרונות. היו"ר מציין כי הוחלט שחבר הוועדה יכין פסקה באנגלית למכתב התגובה שתתייחס לנושא. מציין כי מעבר לכך יש להתנגד לקביעה זו ויש הרבה דוגמאות שהיא יוצרת עיוותים.

23. חבר הוועדה האחר מציין כי אחת הטענות של ה-IASB היתה שבהצעה לתקן עוגנה הפרקטיקה, אך בנושא זה הפרקטיקה היתה שונה והיא לא עוגנה. מוסיף כי הדוגמה הטובה ביותר היא הדוגמה שהובאה על ידי המשתתף הרביעי ובה בפרקטיקה בוצע סיווג מחדש בתום השנה הראשונה. המשתתף הרביעי מציין כי הפירמות הגדולות איפשרו את הסיווג מחדש כחלופה. חבר הוועדה האחר מציין כי ה-IASB חזר במסגרת ההצעה לתקן על אמירה כי נבחרה האפשרות הקלה והפשוטה. מוסיף כי האפשרות הקלה ביותר היתה לא לאפשר כלל סיווג מחדש, אך החליטו שרק במקרים שבהם יש שינוי עסקי מהותי, שהם מקרים לא שכיחים, ניתן יהיה לבצע סיווג מחדש. מסכים שכלכלית גישה זו לא תביא למצב המשקף את המהות של המכשירים לאחר שינוי תנאים של המכשיר בחלוף הזמן.

24. חבר הוועדה הנוסף שואל מדוע נדרשת קביעה זו שכן כאשר יש שינוי עסקי מהותי תיזדרש בחינה מחדש של כל המדיניות החשבונאית. המשתתף החמישי מציין כי ניתן לטעון שהגורם הרלוונטי הוא מטבע הפעילות במועד ההנפקה. חבר הוועדה הנוסף בדעה כי שינוי במהות העסקית דורש ממילא בחינה מחדש של המכשירים. מסכים עם חבר הוועדה שההצעה לתקן קובעת כללים ולא עקרונות.

25. המשתתף בדעה כי דווקא תנאים חוזיים של המכשיר אשר משתנים כתוצאה מחלוף הזמן הם ידועים ולכן קל יותר לזהות אותם לעומת שינוי במטבע הפעילות שלכאורה יש לבחון בכל רגע. מוסיף כי לפיכך לא ברורה הטענה שזו הגישה הקלה והפשוטה.

26. היו"ר בדעה כי ההצעה לתקן לא תורמת דבר ועדיף היה אם לא היתה מתפרסמת.

27. חבר הוועדה מסכים עם היו"ר. מציין כי ההוראה האמורה יוצרת עיוותים ויש להתייחס במכתב התגובה לעיוותים שיווצרו. חבר הוועדה מציין כי לעניין שינוי במטבע הפעילות הבעיה נובעת מהבעיה של התנאי של fixed to fixed. מציין כי נוצרים עיוותים שונים ונסיון לתקן עיוותים אלה באמצעות כללים לא יעזור.
28. משתתף שישי מסכים עם חבר הוועדה. מציין כי שוחח עם חגית קרן, חברת ה-IASB אשר קראה את הפוסט שכתב והיא מסכימה לו, אך חוששת שה-IASB לא יבחן מחדש את התנאי של fixed for fixed, אלא החליט לקבל פתרונות נקודתיים.
29. היו"ר מציין כי קרא את הפוסט של המשתתף השישי והתרשם לטובה.
30. חבר הוועדה החמישי מציין כי יש לפתוח את מכתב התגובה בכך שמטרת הפרויקט היתה לבחון מחדש את העקרונות לסיווג של מכשירים כהתחייבות או כהון והניסיון לפתור בעיות נקודתיות אינה תורמת ולכן אין לקדם את ההצעה לתקן. המשתתף הרביעי מציין כי לא רק שההצעה לתקן אינה תורמת היא אף גורמת נזק. חבר הוועדה החמישי מוסיף כי אם ה-IASB החליט שלא לבחון מחדש את העקרונות עדיף להשאיר את IAS 32 כפי שהוא. המשתתף הרביעי, חבר הוועדה והמשתתף השישי מסכימים.
31. חבר הוועדה שואל מדוע המנגנון של שימור וחלוף הזמן אינם רלוונטיים גם למכשיר שאינו נגזר. מביא כדוגמה הלוואה שתסולק במספר מניות קבוע אשר משתנה רק כתוצאה מתיאומי שימור מסוימים. שואל מדוע הקביעה של ה-IASB לגבי תיאומי השימור רלוונטית רק לנגזר.
32. חבר הוועדה החמישי מסכים ומציין כי כך נעשה בפרקטיקה. חבר הוועדה האחר מסכים.
33. חבר הוועדה מציין כי חבר הוועדה החמישי סיכם בצורה יפה כי ההצעה לתקן אינה קובעת עקרונות ואינה מתייחסת לבעיות הליבה, אלא קובעת כללים אשר ייצרו בעיות ועיוותים נוספים ועדיף היה שההצעה לתקן תיגנוז ושתמשיך להיות מיושמת הפרקטיקה. מוסיף כי בעקבות ההצעה לתקן יוצרו פרשנויות חדשות רבות. המשתתף השישי מסכים.
34. חבר הוועדה האחר מסכים עם חבר הוועדה וחבר הוועדה החמישי לגבי התגובה לתיקונים ל-IAS 32, אך בדעה שיש לבחון בנפרד את התיקונים ל-IFRS 7 ול-IAS 1 העוסקים בגילוי והצגה. בדעה כי כמשקיע יש ערך לתוספת דרישות הגילוי.
35. היו"ר שואל לגבי ניסוח מכתב התגובה אם נדרשת התייחסות פרטנית לשאלות. מציין כי במכתב התגובה יש להתייחס לכך:
- א. שההצעה לתקן אינה מבוססת עקרונות אלא כללים.
- ב. שהוועדה חולקת על מרבית התיקונים המוצעים ל-IAS 32.

36. חבר הוועדה מציין כי מעבר להבעת צער על כך שהוועדה הבינלאומית לא בחנה מחדש את העקרונות לסיווג מכשירים פיננסיים וקבעה כללים נקודתיים בלבד, ההצעות לתיקון IAS 32 יוצרות עיוותים רבים וסתירות רבות ולהביא לכך דוגמאות. מוסיף כי הפרשנויות שיינתנו להצעות יביאו לעיוותים נוספים ולהביא לכך דוגמאות. המשתתף הרביעי מסכים.
37. חבר הוועדה האחר בדעה שיש להשיב גם לשאלות הספציפיות על מנת שה-IASB יביא אותן בחשבון במידה ויחליט להמשיך עם ההצעה לתקן.
38. היו"ר בדעה כי אין צורך להתייחס לכל שאלה. שואל איך תבוצע ההבחנה בין ההצעה לתיקונים ל-IAS 32 לבין יתר התיקונים.
39. המשתתף החמישי מסכים עם חבר הוועדה האחר שיש להתייחס בפתיח להסתייגות של הוועדה מההצעות לתיקונים ל-IAS 32, אך לאחר מכן להתייחס לשאלות על מנת להציג את הבעייתיות בכל אחת מהקביעות. בדעה כי התייחסות רק בפתיח לא תקבל התייחסות.
40. חבר הוועדה החמישי מציין כי ה-IASB ישנה את החלטותיו רק אם הוא יקבל מסה קריטית של תגובות דומות. מוסיף כי אחת הפירמות הגדולות עומדת להתייחס לאותם עיוותים שהועלו בישיבה. חבר הוועדה אחר מציין כי גם פירמה אחרת תתייחס לאותם עיוותים. המשתתף החמישי מציין כי כל המשרדים הגדולים מתכוונים להתייחס לעיוותים הנוצרים כתוצאה מהעיוותים בכל אחת מהשאלות. חבר הוועדה החמישי מציע לכתוב בפתיח כי המלצת הוועדה היא שלא לקדם את ההצעה לתקן למעט דרישות גילוי ספציפיות, אך אם ה-IASB יחליט להמשיך עם ההצעה לתקן, מצ"ב הערותינו לכל אחת מהשאלות.
41. היו"ר בדעה כי חזרה על הערות המשרדים הגדולים לא תתרום.
42. חבר הוועדה מסכים עם היו"ר ומציע לציין את העיוותים הגדולים שנוצרים כתוצאה מההצעה לתקן.
43. חבר הוועדה הנוסף מציין כי כרגולטור אם ניתנת התייחסות לכל שאלה תוך פירוט דוגמה הממחישה את העיוות קיימת מחויבות להתייחס לכך, לעומת מצב שבו ניתנת התייחסות רק באופן כללי אשר לא יינתן לה המשקל המתאים. מוסיף כי גודש של הערות המציגות עיוותים משפיע.
44. היו"ר מציין כי במסגרת ההתייחסות הכללית יובאו דוגמאות משמעותיות וכי התייחסות פרטנית מחלישה את הטענה. המשתתף השישי מסכים עם היו"ר ומציין כי ההצעה לתקן אינה טובה. חבר הוועדה מציין כי נדרשת אמירה חזקה. חבר הוועדה הנוסף בדעה כי התייחסות כללית אינה מספיקה.

45. חבר הוועדה האחר מציין כי היו שני מקרים שה-IASB הפסיקו את תהליך התקינה בעקבות תגובות – האחד לעניין מדידת שווי הוגן של חברה בת או חברה כלולה לפי מחיר למניה כפול מספר המניות והשני לעניין מעבר מחברה בת לחברה כלולה (התקן קיים אך לא נקבע לו מועד תחילה).
46. צדיק מציעה לשלב ובפתיח לציין שכל התיקונים ל-IAS 32 אינם נוגעים לעיקרון הבסיסי שנקבע לסיווג התחייבויות והון, אלא קובע כללים נקודתיים אשר מגבירים את העיוותים וידרוש פרשנויות במקרים שונים ולאחר מכן להשיב לשאלות עם דוגמאות פרטניות לעיוותים.
47. היו"ר מבקש להתייחס לשתי החלופות:
- א. פתיח שיסכם את עמדת הוועדה שאין צורך בתיקונים ל-IAS 32 כולל מספר דוגמאות לעיוותים המשמעותיים, מבלי להשיב לשאלות.
- ב. פתיח שיסכם את עמדת הוועדה שאין צורך בתיקונים ל-IAS 32 כולל מספר דוגמאות לעיוותים המשמעותיים ולאחר מכן התייחסות לשאלות.
48. חבר הוועדה הנוסף מציע שגם בגישה השנייה יובאו דוגמאות לעיוותים המשמעותיים בפתיח. בדעה כי לא תהיה התייחסות רצינית למכתב התגובה אם לא תהיה התייחסות לשאלות הפרטניות.
49. המשתתף הרביעי בדעה כי יש השפעה חזקה יותר אם לא תהיה התייחסות לכל שאלה.
50. חבר הוועדה האחר מסכים עם חבר הוועדה הנוסף כי תהיה התייחסות רצינית יותר אם תהיה התייחסות לכל שאלה. חבר הוועדה החמישי מסכים עם חבר הוועדה האחר וחבר הוועדה הנוסף ובדעה שהפתיח צריך להיות נחרץ בשתי הגישות. בדעה כי יש משמעות למסה הקריטית וכנראה שה-IASB לא יוותר על הפרויקט בכללותו ולכן קיימת חשיבות להתייחסות לכל אחד מהתיקונים שבהם נוצרים עיוותים.
51. חבר הוועדה הרביעי וחבר הוועדה השישי תומכים בחלופה השנייה.
52. היו"ר מסכם כי חבר הוועדה האחר, חבר הוועדה הנוסף, חבר הוועדה הרביעי, חבר הוועדה החמישי וחבר הוועדה השישי תומכים בחלופה השנייה ולכן מכתב התגובה יכלול גם התייחסות לשאלות.
53. חבר הוועדה האחר מציין כי הסוגיה הבאה לעניין הסיווג מחדש הוא עיתוי הסיווג מחדש. מוסיף כי ה-IASB שקל מספר חלופות:
- א. תחילת תקופת הדיווח הראשונה שלאחר התקופה שבה חל שינוי הנסיבות,
- ב. תום תקופת הדיווח שבה חל שינוי בנסיבות,
- ג. מועד שינוי הנסיבות, או
- ד. מועד שינוי הנסיבות, אם מועד זה ניתן לקביעה, או אם לא, בסוף תקופת הדיווח.

54. חבר הוועדה האחר מציין כי הגישה הראשונה נפסלה בגלל שגישה זו תושפע מתדירות הדיווח. מוסיף כי בשלושת הגישות האחרונות הדוח על המצב הכספי ישקף באופן מהימן יותר את המהות של ההסדר החוזי במועד הדיווח. מציין כי הגישה השנייה היא הזולה והפשוטה ביותר, אך גם גישה זו תושפע מתדירות הדיווח והיא אינה תואמת את הוראות סעיף 16 לגבי סיווג מחדש של מכשירים בני מכר. מוסיף כי לגבי החלופה השלישית – עלתה השאלה אם היא פרקטית ולכן ה-IASB ערך מחקר שהצביע על כך שהמצבים הנפוצים ביותר של שינוי בנסיבות הם שינוי במטבע הפעילות או שינוי בהרכב הקבוצה שמשפיע על סיווג נגזרים ועל בחינת התנאי של fixed for fixed. מציין כי ה-IASB קבע שאם ניתן לקבוע שחל שינוי בנסיבות ניתן יהיה לקבוע גם את עיתוי השינוי בנסיבות. חבר הוועדה האחר בדעה כי שינוי במטבע הפעילות הוא מתמשך ובמרבית המקרים נקבע שהשינוי במטבע הפעילות חל בסוף/בתחילת תקופה.

55. צדיק שואלת כיצד שינוי בהרכב הקבוצה משפיע על סיווג נגזרים. חבר הוועדה האחר משיב כי כאשר חברה כלולה הופכת לחברה בת, מניות החברה הבת הופכות להיות מכשירים הוניים של הקבוצה.

56. המשתתף הרביעי מציין כי זו לא הבעיה העיקרית, אך אם הכוונה היא להתייחס לכל אחת מהשאלות ראוי לבצע הבחנה בין :

א. שינויים הנובעים מעסקה כגון שינויים בהרכב הקבוצה שלגביהם ניתן לזהות את עיתוי השינוי בנסיבות והסיווג מחדש צריך להתבצע מאותו מועד גם אם הוא חל במהלך תקופת דיווח, לבין

ב. שינויים הנובעים מהצטברות של נסיבות והם נפרסים על פני תקופת זמן כגון שינוי במטבע הפעילות שהוא מתמשך וקשה לקבוע מועד ספציפי שבו חל השינוי ובפרקטיקה בדרך כלל נקבע שהשינוי התרחש בתחילת תקופה או בסוף תקופה. בדעה כי שינויים כאלה יש ליישם מתחילת תקופה או מסוף תקופה.

57. צדיק מציינת כי זו הגישה הרביעית.

58. חבר הוועדה האחר מציין כי הדוגמאות בהצעה לתקן הן השגת שליטה או איבוד שליטה ושינוי במטבע פעילות. מסכים עם המשתתף הרביעי שהשגת שליטה או איבוד שליטה נובעים מעסקה שניתן לזהות את המועד במדויק לעומת שינוי במטבע הפעילות שקשה לזהות עיתוי ספציפי. בדעה כי הגישה הרביעית מתאימה.

59. המשתתף החמישי בדעה כי לעיתים חברה יכולה להחליט כי השינוי במטבע הפעילות התרחש באופן מובהק בתאריך מסוים, לדוגמה 31 במאי. חבר הוועדה האחר שואל אם המשתתף החמישי נתקל במקרה כזה. המשתתף החמישי משיב בחיוב. צדיק מציינת כי לפי הגישה הרביעית החברה תיישם את הסיווג מחדש החל מאותו מועד.

60. המשתתף בדעה כי הטיפול האמור מתאים גם לגישה השלישית. המשתתף החמישי מציין כי ניתן להסכים לגישה השלישית. חבר הוועדה האחר מציין כי בפרקטיקה תיושם הגישה הרביעית, אך ניתן להסכים לגישה השלישית.
61. חבר הוועדה האחר מציין כי הסוגיה השלישית לעניין הסיווג מחדש היא המדידה בעת סיווג מחדש מהון להתחייבות ומהתחייבות להון, כלומר אם מכשיר פיננסי מסווג מחדש האם ישות תמדוד מחדש את המכשיר לשווי ההוגן שלו במועד הסיווג מחדש ותכיר בכל רווח או הפסד שנוצר ברווח או הפסד. מציין כי בפרקטיקה, למרות שקיימות פרשנויות שונות, בדרך כלל בסיווג מחדש ממכשיר הוני להתחייבות פיננסית, הטיפול היה בדומה לביטול מכשיר פיננסי (רכישת מניות אוצר) ללא הכרה ברווח או הפסד וההתחייבות הפיננסית הוכרה לראשונה בשוויה ההוגן בהתאם ל-IFRS 9.
62. חבר הוועדה שואל מדוע הובאה הדוגמה של מניות אוצר. המשתתף משיב כי במקום תשלום במזומן עבור המכשיר ההוני, החברה נטלה על עצמה התחייבות.
63. חבר הוועדה האחר מציין כי ה- IASB ציין כי למרות שסיווג מחדש של מכשיר הוני כהתחייבות פיננסית אינו זהה לביטול מכשיר הוני או הנפקת מכשיר חדש המסווג כהתחייבות פיננסית, הגישה המיושמת בפועל עולה בקנה אחד עם הדרישות בסעיף 16 ו(א) ל- IAS 32. מוסיף כי הסעיף חל אם סוגים ספציפיים של מכשירים פיננסיים (כגון מכשירים בני מכר) מסווגים מחדש ממכשירים הוניים להתחייבויות פיננסיות ודורש :
 (א) למדוד את ההתחייבות הפיננסית לפי שוויה ההוגן במועד הסיווג מחדש ;
 (ב) להכיר בהון בהפרש בין השווי ההוגן של התחייבות הפיננסית לבין הערך בספרים של המכשיר ההוני במועד הסיווג מחדש באופן עקבי לסיווג המקורי בהון.
64. חבר הוועדה האחר מציין כי לגבי סיווג מחדש מהתחייבות פיננסית למכשיר הוני ה- IASB הגיע למסקנה כי קיים גיוון בפרקטיקה מאחר שחברות מסוימות עוקבות אחר הדרישות של סעיף 32 ל- IAS 32 המתייחסות להמרה של מכשיר בר המרה ואינן מודדות מחדש את המכשיר הפיננסי לפי שווי ההוגן במועד הסיווג מחדש אלא מעבירות את הערך בספרים של ההתחייבות הפיננסית להון בעוד שחברות אחרות עוקבות אחר הדרישות ב- IFRIC 19 המתייחסות לעסקאות המכונות לעיתים "החלפת חוב להון" ולכן מודדות מחדש את המכשיר הפיננסי לפי שווי הוגן במועד הסיווג מחדש ומכירות בכל הפרש בין השווי ההוגן לבין הערך בספרים של ההתחייבות כרווח או הפסד. מציין כי במקרה האחרון לעיתים נמדד השווי ההוגן של המכשיר ההוני ולעיתים נמדד השווי ההוגן של ההתחייבות הפיננסית. מציין כי ה- IASB מציע שאם התחייבות פיננסית מסווגת מחדש כמכשיר הוני, הישות תמדוד את המכשיר ההוני בערך בספרים של ההתחייבות הפיננסית במועד הסיווג מחדש ללא הכרה ברווח או הפסד בעת הסיווג מחדש, כלומר בדומה ל- IFRIC 19 שמתייחס למכשיר שאינו בר המרה - גישה אשר מונעת תנודתיות ברווח או הפסד. המשתתף החמישי בדעה כי מדובר על החלטה נאותה.

65. המשתתף השישי בדעה כי פרקטית ההחלטה נאותה, אך לא תאורטית. חבר הוועדה בדעה כי ההחלטה אינה נכונה מאחר שיש הבדל בין שתי הדוגמאות – בהמרה של אג"ח להמרה, תוספת המימוש של האופציה לא משוערכת בעת ההמרה ולכן ההעברה להון היא בערך בספרים ואילו במקרה של IFRIC 19 מדובר על המרה של התחייבות כתוצאה משינוי בנסיבות מאחר שההתחייבות לא כללה אופציית המרה ובמקרה כזה ההעברה להון היא בשווי ההוגן של ההתחייבות במועד הסיווג מחדש. מציין כי האמירה של ה-IASB שהיא גיוון בפרקטיקה אינה מדויקת מאחר שמדובר על מצבים ונסיבות שונים לחלוטין והקביעה שיש ליישם את הגישה של המרת התחייבות פיננסית להון (בערך בספרים) לכל המצבים אינה הגיונית ותאפשר מניפולציות.

66. המשתתף מציין כי IFRIC 19 דן בשינוי תנאים של המכשיר ואילו ה-IASB מתייחס למצב שאין בו שינוי תנאים של המכשיר. המשתתף השישי מציין כי מדובר על שינוי חיצוני שמשפיע על סיווג המכשיר. חבר הוועדה בדעה כי קיים שינוי ולא משנה ממה הוא נובע. חבר הוועדה האחר מציין כי הקביעה מתייחסת לסיווג מחדש אשר יבוצע רק בעת שינוי חיצוני (ולא שינוי בתנאים החוזיים) ולכן הגישה שנבחרה תואמת זאת. המשתתף השישי בדעה כי זה לא משנה אם מדובר בשינוי בתנאים החוזיים או שינוי חיצוני, אך מסכים כי מבחינה פרקטית מדובר על גישה פשוטה יותר.

67. חבר הוועדה החמישי מציין כי כל העיקרון של ההבחנה בין מצב של שינוי תנאים לבין מצב של שינוי חיצוני קשורה לכך שנעשה שימוש בדוחות הכספיים בבסיסי מדידה שונים – שווי הוגן ועלות או עלות מופחתת. מציין כי אם מדובר על שינוי תנאים הוא מהווה עסקה חדשה ולכן יש למדוד בשווי הוגן, לעומת זאת אם מדובר על שינוי חיצוני אין המדובר בעסקה חדשה ולכן יש להשאיר את המדידה הקודמת. חבר הוועדה והמשתתף השישי בדעה כי אין הבדל מבחינה כלכלית בין המצבים. חבר הוועדה האחר מסכים עם חבר הוועדה החמישי. חבר הוועדה החמישי מציין כי מבחינה כלכלית יש למדוד את כל הפריטים בשווי הוגן, אך זו לא הגישה המיושמת.

68. חבר הוועדה שואל את חבר הוועדה החמישי מה הטיפול בדיבידנדים שמוכרזים ויש לשערכם. המשתתף משיב כי בהתאם ל-IFRIC 17 ההתחייבות לתשלום דיבידנדים משוערכת בהתאם לשווי ההוגן של הנכסים לחלוקה. חבר הוועדה בדעה כי במקרה זה מיושמת גישה כלכלית ואילו במקרה של סיווג מחדש לא מיושמת גישה כלכלית.

69. חבר הוועדה האחר מציין כי הלוואות בריבית קבועה והתחייבות בגין חכירה שאינן מותאמות בגין שינויים בשיעורי הריבית הן דוגמאות נוספות שבהן ההתחייבויות אינן נמדדות בשווי הוגן.

70. המשתתף השישי שואל מה ההבדל המהותי בין מקרה שבו משתנים תנאי ההצמדה ממטבע פעילות למטבע חוץ לבין מקרה שבו תנאי ההצמדה אינם משתנים אך משתנה מטבע הפעילות של החברה. המשתתף מציין כי ההבדל הוא שסיווג מחדש אינו מהווה גריעה

והכרה במכשיר חדש וזאת לעומת שינוי בתנאי ההצמדה שאם הוא מהותי (במבחן איכותי מאחר שאין את מבחן ה-10%) מבוצעת גריעה והכרה במכשיר חדש לפי שווי הוגן כנגד רווח או הפסד.

71. חבר הוועדה מציין כי קיים חוסר עקביות בתפיסה. חבר הוועדה האחר מציין כי העיוות הבסיסי הוא בין IFRS 2 לבין IAS 32. חבר הוועדה מסכים ומציין כי IFRS 2 מגדיר הון בצורה נכונה יותר וכי תנאי ה- fixed for fixed ב- IAS 32 הוא שיוצר עיוותים בסיווג נגזרים שונים. מוסיף כי הגישה ב- IAS 32 לפיה שימוש במניות כמטבע סותר את הגדרת מכשיר הוני שכן אין המדובר בערך שיורי של הנכסים לאחר סילוק כל ההתחייבויות היא שגויה. מציין כי אם חברה קיבלה הלוואה שתפרע בכמות משתנה של מניות וקיימות לחברה מניות בכורה, מניות הבכורה יפרעו מהנכסים לפני פירעון ההלוואה.

72. חבר הוועדה האחר בדעה שה- IASB לא יערוך שינוי במהות של IAS 32.

73. חבר הוועדה בדעה כי בתגובה לשאלת המדידה בסיווג מחדש - אין הבדל בין שינוי בתנאי המכשיר לבין שינוי חיצוני לצורך המדידה ולכן יש למדוד מחדש את ההתחייבות הפיננסית בעת סיווג מחדש להון.

74. המשתתף הרביעי שואל אם חבר הוועדה לא רואה הבדל בטיפול החשבונאי בין המרה של אג"ח להמרה לפי התנאים המקוריים לבין המרה של התחייבות להון בעקבות הסדר חוב. חבר הוועדה מציין כי קיים הבדל משמעותי. המשתתף השישי מסכים. המשתתף הרביעי מציין כי בהתאם להצעה לתקן בכל מקרה לא יוכרו רווח או הפסד במועד ההמרה.

75. חבר הוועדה מציין כי באופציה הונית ובאג"ח להמרה (שרכיב ההמרה בהון) תוספת המימוש (הערך בספרים של רכיב ההתחייבות באג"ח) לא משוערכת לשווי הוגן בעת ההמרה וקיימת עקביות בטיפול החשבונאי. מוסיף כי לעומת זאת IFRIC 19 מתייחס למקרה שונה שבו חל שינוי בנסיבות – שינוי כלכלי ובמקרה כזה יש להעביר את ההתחייבות להון לפי שווי הוגן. חבר הוועדה האחר מציין כי מדובר על שינוי חוזי.

76. צדיק מסכמת כי חבר הוועדה והמשתתף השישי בדעה כי סיווג מחדש מהתחייבות להון הנובע מהתנאים המקוריים של המכשיר יבוצע לפי הערך בספרים של ההתחייבות ואילו סיווג מחדש מהתחייבות להון הנובע מאירוע כלכלי (שינוי חיצוני או שינוי תנאים) יבוצע לפי שווי הוגן של ההתחייבות.

77. היו"ר שואל איזו התייחסות תיכלל במכתב התגובה, אם בכלל, לגבי שאלות בהם יש מספר דעות. חבר הוועדה הנוסף משיב כי בדומה לכל החלטה שמתקבלת בוועדה המקצועית על פי דעת הרוב. היו"ר שואל אם ניתן שלא להשיב לשאלה אם אין לגביה הסכמה. חבר הוועדה הנוסף בדעה שכן.

78. חבר הוועדה האחר מציין כי ה-IASB טוען ששינוי סיווג כתוצאה משינוי חיצוני דומה יותר להמרה של מכשיר בר המרה. מוסיף כי כיום כאשר יש שינוי בתנאים של המכשיר (לדוגמה בהתאם ל-IFRIC 19) יש מדידה בשווי הוגן וכאשר השינוי בסיווג הוא בהתאם לתנאים המקוריים המדידה היא בערך בספרים.
79. המשתתף הרביעי מסכם כי יש הסכמה שכאשר אין שינוי בתנאי המכשיר או שינוי חיצוני, אלא הסיווג מחדש הוא בהתאם לתנאים המקוריים (המרה של אג"ח להמרה), המדידה צריכה להיות בערך בספרים. מוסיף כי כאשר יש שינוי בתנאים המקוריים או הנפקת מכשירים חדשים כדוגמת IFRIC 19 (ללא שינוי בנסיבות חיצוניות) המדידה צריכה להיות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. מציין כי השאלה היא על מקרה ביניים שבו לא היה שינוי בתנאים החוזיים וגם לא עסקה חדשה אלא שינוי בנסיבות חיצוניות.
80. חבר הוועדה האחר מציין כי מדובר על אירוע אקסוגני לחברה ולכן שערך לשווי הוגן של ההתחייבות הפיננסית לרווח או הפסד הוא נאות. המשתתף הרביעי מסכים.
81. חבר הוועדה החמישי בדעה כי העמדה של ה-IASB היא סבירה מאחר שלא היתה עסקה בין החברה לבין הצד שכנגד ולכן בסיס המדידה לא משתנה.
82. חבר הוועדה הרביעי מסכים עם חבר הוועדה החמישי, מאחר שהחשבונאות אינה מבוססת רק על מדידה בשווי הוגן. מוסיף כי גם מבחינה פרקטית מאחר שלעיתים קשה לקבוע את עיתוי השינוי החיצוני בנסיבות, הדבר יאפשר מניפולציות בקביעת השווי הוגן בעיתויים שונים. בדעה כי רק המקרים שבהם יש שינוי בתנאים החוזיים בין החברה לצד שכנגד שבו ניתן לזהות את עיתוי השינוי בסיווג מצדיקים מדידה מחדש בשווי הוגן.
83. חבר הוועדה האחר מציין כי נגזר שסווג כמכשיר התחייבותי מאחר שתוספת המימוש אינה במטבע הפעילות, הרי שהוא ממילא נמדד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. בדעה כי אין משמעות לקביעה של ה-IASB מאחר שכמעט כל ההתחייבויות ימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד עד מועד הסיווג מחדש. שואל באילו התחייבויות המדידה היא שונה - אופציית מכר למיעוט?
84. המשתתף הרביעי מציין כי לא מוצא דוגמה למקרה שבו השינוי בסיווג שנובע מנסיבות חיצוניות יבוצע בגין התחייבות שאינה נמדדת בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. בדעה כי ההתחייבויות המשופעות הן נגזרים או נגזרים משובצים. חבר הוועדה האחר מציין כי גם אופציית מכר לבעלי מניות בחברה כלולה כאשר נרכשות מניות נוספות והחברה הופכת לחברה בת.
85. צדיק מציעה להעיר בשאלה זו שלא ברור לגבי אילו התחייבויות היא רלוונטית מאחר שההתחייבויות המושפעות ממילא ימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. חבר הוועדה האחר מסכים, אך מציע להבהיר שההערה רלוונטית כל עוד הטיפול החשבונאי מתייחס רק לסיווג

מחדש כתוצאה משינוי חיצוני ולא מחלוף הזמן. צדיק מסכימה. חבר הוועדה החמישי מסכים ומציע להתייחס לכך שלא זוהו בפרקטיקה מצבים בהם המדידה לא תהיה בשווי הוגן דרך רווח או הפסד לפני שינוי הסיווג. **המשתתף הרביעי, חבר הוועדה החמישי, חבר הוועדה הרביעי מסכימים.**

86. חבר הוועדה האחר מציין כי שאלה 6 מתייחסת לסיווג מחדש וכי זו השאלה המסכמת את התיקונים ל-32 IAS.

תיקונים ל-7 IFRS

87. חבר הוועדה האחר מציין כי מוצע להרחיב את התחולה של דרישות הגילוי גם על המכשירים ההוניים של הישות וזאת בעקבות תגובות של משקיעים לנייר לדיון ועל מנת לספק מידע שימושי למשתמשי הדוחות הכספיים - לעזור להם להבין איך הישות ממומנת, מהו מבנה הבעלות שלה והדילול הפוטנציאלי למבנה הבעלות שלה, ממכשירים פיננסיים שהונפקו, במועד הדיווח.

88. חבר הוועדה האחר מציין כי סעיף 3 ל-7 IFRS קובע כי הוא חל על כל הישויות לכל הסוגים של מכשירים פיננסיים למעט אלה שהוצאו במפורש מתחולתו. מוסיף כי סעיף 11 ל-32 IAS מגדיר מכשיר פיננסי ככל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת. מציין כי לכאורה סעיף 3 ל-7 IFRS כולל מכשירים הוניים בתחולתו. מוסיף כי סעיף 3(א) ל-7 IFRS מוציא באופן ספציפי נגזרים הקשורים לזכויות בחברות בנות, חברות כלולות או עסקאות משותפות מתחולה אם הנגזר מקיים את ההגדרה של מכשיר הוני. מציין כי ההתייחסות לחברות כלולות לא היתה ברורה שכן חברות אלה אינן חלק מהקבוצה. מוסיף כי סעיף 8 לבסיס למסקנות של 7 IFRS קובע כי אי הכללה זו מבוססת על מטרותיו של 7 IFRS (מכשיר הוני אינו חושף ישות לסיכון מאזני ולסיכונים רווח או הפסד) ולמעשה אם המטרות יתוקנו (כך שיחול גם על מכשירים הוניים), לא תידרש ההוצאה מתחולה בסעיף 3(א) ו-7 IFRS יחול גם על נגזרים הקשורים לזכויות בחברות בנות, בחברות כלולות ובעסקאות משותפות המקיימים את ההגדרה של מכשירים הוניים.

89. חבר הוועדה האחר מציין כי סעיף 3(ה) ל-7 IFRS הוציא מתחולה מכשירים פיננסיים, חוזים ומחויבויות בעסקאות תשלום מבוסס מניות ש-2 IFRS חל עליהן. מוסיף כי מוצע לתקנו על מנת שדרישת הגילוי החדשה לגבי דילול פוטנציאלי של מניות רגילות תכלול גם את ההשפעה של עסקאות תשלום מבוסס מניות שבתחולת 2 IFRS.

90. חבר הוועדה האחר מציין כי ה-IASB מציע להעביר את דרישות הגילוי בסעיפים 80א ו-136א ב-1 IAS המתייחסות לסיווג מחדש של מכשירים פיננסיים ברי מוכר הנדרשים לסיווג כמכשירים הוניים בהתאם לסעיפים 16א-16ד ל-32 IAS ל-7 IFRS, בכפוף להרחבת התחולה על מכשירים הוניים.

91. חבר הוועדה האחר מציין כי לעניין מכשירים פיננסיים מורכבים נדרש גילוי לתנאים שקבעו את סיווגו של מכשיר מורכב במועד ההכרה לראשונה וכן לסכומים שהוקצו בהכרה לראשונה לרכיב ההתחייבות וההון בתקופת הדיווח בה המכשיר הפיננסי הוכר לראשונה. מוסיף כי עלתה הערה כי לכאורה הגילוי נדרש רק בתקופה שבה המכשיר הפיננסי הוכר לראשונה, אך יש לבחון את ניסוח התקן.

92. חבר הוועדה האחר מציין כי לעניין הגילוי הנדרש לגבי פריטי הכנסה, הוצאה, רווחים או הפסדים, כיום נדרשת הבחנה בין התחייבויות שיועדו למדידה בשווי הוגן דרך רווח או הפסד לבין התחייבות פיננסיות שנדרשות להימדד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. מוסיף כי ה-IASB מציע להרחיב את דרישת הגילוי ולתת גילוי נפרד לרווחים או הפסדים שהוכרו בכל תקופת דיווח בגין התחייבויות פיננסיות הכוללות מחויבות חוזית לשלם סכומים המבוססים על ביצועי הישות המנפיקה או על השינויים בנכסים נטו שלה. מציין כי ההסבר לדרישת הגילוי הוא על מנת שקורא הדוחות הכספיים יוכל להבין את ההשפעה על רווח או הפסד של שינויים שנוגעים לביצועים של הישות המנפיקה ועל מנת להבחין בין שינויים אלה לשינויים אחרים בהתחייבויות.

93. חבר הוועדה האחר שואל אם ברור כי ההצעות מרחיבות את דרישות הגילוי. היו"ר מציין כי ממילא IFRS 7 כלל דרישות גילוי רבות. המשתתף השישי מציין כי לא ברור אם הובאו בחשבון שיקולי עלות תועלת בתוספת הדרישות.

94. חבר הוועדה האחר מציין כי לעניין מהות וקדימות של תביעות (claims) בפירוק הנובעות ממכשירים פיננסיים, מוצע לדרוש גילוי:
(א) ערכים בספרים של כל סוג של תביעות הנובעות מהתחייבויות פיננסיות ומכשירים הונניים,
(ב) לסעיף במאזן שבו כל סוג של תביעות נכלל (אם זה לא ברור באופן אחר).

למטרת הגילוי, ניתן לקבץ תביעות אלה לסוגים בהתאם לאופי החוזי ולעדיפות בפירוק, אך לכל הפחות:

- (1) בדוחות הכספיים הנפרדים והמאוחדים יש להבחין בין:
 - (i) תביעות מובטחות ובלתי מובטחות; וכן
 - (ii) תביעות נחותות ושאינן נחותות,
 - (2) בדוחות הכספיים המאוחדים יש להבחין בין:
 - (i) התחייבויות פיננסיות ומכשירים הונניים שהאם הנפיקה; לבין
 - (ii) התחייבויות פיננסיות שחברות בנות הנפיקו וזכויות שאינן מקנות שליטה באותן חברות בנות.
- יצוין כי לא נדרשת הפרדה עבור כל חברה בת בנפרד.

95. המשתתף השישי מציין כי המונח תביעות אינו משקף את המונח claims. המשתתף הרביעי והמשתתף השישי מציעים דרישות. המשתתף הרביעי מציע גם זכויות בפירוק, למרות שזה לא תרגום מילולי.

96. חבר הוועדה מציין כי מניות בכורה הן פחות נחותות מהתחייבות שנפרעת בכמות מניות משתנה.
97. המשתתף השישי מציין כי יצרו עיוות על ידי הכלל ונעשה ניסיון לפתור זאת על ידי דרישות גילוי.
98. המשתתף הרביעי מציין כי דרישות הגילוי ממילא חשובות. המשתתף השישי מסכים.
99. חבר הוועדה האחר מציין כי לגבי מכשירים פיננסיים הכוללים הן מאפיינים של הון והן מאפיינים של חוב קיים שיקול דעת בעת סיווגם ולכן ה-IASB מציע לדרוש גילוי:
- (א) לתנאים שקובעים את סיווגם כהתחייבות פיננסית או כמכשיר הוני,
 - (ב) למאפייני תזרים מזומנים שאינם מייצגים את הסיווג של מכשירים פיננסיים כהתחייבויות פיננסיות או כמכשירים הוניים, אך רלוונטיים להבנת טיבם של אותם מכשירים פיננסיים. לצורך כך, ישות תיתן גילוי:
 - (i) למאפיינים "דמויי חוב" עבור מכשירים המסווגים כמכשירים הוניים; וכן
 - (ii) מאפיינים "דמויי הון" עבור מכשירים המסווגים כהתחייבויות פיננסיות.
100. חבר הוועדה האחר מציין כי הדוגמאות שהובאו כוללות:
- (א) מכשיר צמית שכולל תנאי לפיו לא ניתן לשלם דיבידנד למניות הרגילות לפני פירעון כל תשלומי הקופונים שנצברו על המכשיר הצמית (מאפיין חוב במכשיר הוני).
 - (ב) התחייבות פיננסית שתנאיה עשויים להביא לתשלומים למחזיק המכשיר שאינם סכומים קבועים (או סכומים ניתנים לקביעה לפי שיעור ריבית השוק) או שעשויים להתרחש לא בתאריכים שצוינו (מאפיין הוני בהתחייבות פיננסית).
 - (ג) התחייבות פיננסית המאפשרת לישות או כוללת מחויבות לסלק את המכשיר על ידי מסירת מכשירי ההון שלה למחזיק המכשיר (מאפיין הוני בהתחייבות פיננסית).
101. חבר הוועדה האחר מציין כי בהתאם לתקינה הישראלית הדוגמה ב (ג) תסווג כמכשיר הוני.
102. חבר הוועדה האחר מציין כי דרישת גילוי נוספת לגבי מכשירים פיננסיים אלו היא לספק מידע שיאפשר למשתמשים להבין את העדיפות בפירוק של כל סוג של מכשירים פיננסיים, אשר יכלול:
- (א) התנאים של מכשירים פיננסיים המעידים על עדיפותם בפירוק, לרבות כאלה שעלולים להוביל לשינוי בעדיפות בפירוק (כגון זכות המרה),
 - (ב) הנחיות החוזיות של מכשירים בסוג של מכשירים פיננסיים אם הוא שונה מהנחיות החוזיות של המכשירים האחרים באותו סוג,
 - (ג) כל אי ודאות משמעותית לגבי האופן שבו חוקים או תקנות החלים על מכשירים פיננסיים עשויים להשפיע על עדיפותם בפירוק – ישות לא תידרש לחזות מה עשויות להיות התוצאות המשפטיות בעת מתן גילוי זה; וכן
 - (ד) תיאור (לרבות מהות וסכום, אם מידע כזה זמין) של הסדרים פנים קבוצתיים

כלשהם, כגון ערבויות, שעלולים להשפיע על העדיפות של מכשירים פיננסיים אלה בפירוק הישות שהנפיקה אותם.

103. חבר הוועדה האחר מציין כי למרות שה-IASB מציע שלא לאפשר סיווג מחדש כתוצאה מתנאים שהופכים אפקטיביים או מפסיקים להיות אפקטיביים בחלוף הזמן (לפני תום התקופה החוזית של המכשיר), כפי שנדון קודם לכן, ה-IASB מציע לדרוש גילוי לתנאים אלה.

104. חבר הוועדה האחר מציין כי דרישת גילוי נוספת היא מידע שיאפשר למשתמשים להבין את הדילול הפוטנציאלי למבנה הבעלות הנובע ממכשירים פיננסיים שהונפקו בתאריך הדיווח (הדילול המירבי), כולל:

- (א) המספר המירבי של מניות רגילות שהישות עשויה להידרש להנפיק עבור כל סוג של מניות רגילות פוטנציאליות המוצעות בתום תקופת הדיווח,
 - (ב) תיאור של חוזים או מחויבויות אחרות לרכישה חוזרת של מניות רגילות והמספר המינימלי של כל סוג של מניות רגילות שהישות נדרשת לרכוש מחדש,
 - (ג) תיאור הגורמים לשינויים חשובים כלשהם במידע שניתן לו גילוי בהתאם ל (א) או (ב) מתקופת דיווח קודמת, כולל כיצד תרמו אותם גורמים לשינויים, וכן
 - (ד) תיאור התנאים של חוזים הרלוונטיים להבנת הסבירות לדילול מקסימלי של מניות רגילות עבור כל סוג של מניות רגילות פוטנציאליות בתום תקופת הדיווח.
- חבר הוועדה האחר מוסיף כי המידע יינתן בטבלה, אם אפשר, אשר תכלול גם עבור כל סוג של מניות רגילות את:

- (1) המספר המירבי הכולל של מניות רגילות נוספות שהישות עשויה להידרש למסור (כלומר, סיכום הסכומים ב-(א) לעיל), וכן
- (2) המספר המירבי נטו של מניות רגילות נוספות שהישות עשויה להידרש לספק, המחושב על ידי הפחתת המספר המינימלי של מניות רגילות שהישות נדרשת לרכוש מחדש (כלומר, סיכום הסכומים ב-(ב) לעיל) מסך המקסימום הכולל של המניות הרגילות הנוספות שהישות עשויה להידרש למסור.

105. צדיק מציינת כי דרישת הגילוי ב (ד) היא בעייתית. חבר הוועדה האחר מציין כי יש להעיר לגבי נושא זה. המשתתף השישי מציין כי מדובר על קפיצת מדרגה מבחינת הגילוי. מסכים כי דרישות הגילוי לגבי מכשירים הוניים הורחבו משמעותית.

106. חבר וועדה האחר מציין כי לגבי מכשירים הכוללים מחויבות לרכוש את המכשירים ההוניים של הישות עצמה (אופציות מכר וכו'), ישות נדרשת לתת גילוי:

- (א) לסכום שהוסר מההון ונכלל בהתחייבות פיננסית בהכרה לראשונה במחויבות כהתחייבות פיננסית ולרכיב ההון שכנגדו הוכר סכום זה,
- (ב) לסכום של כל רווח או הפסד ממדידה מחדש שהוכר ברווח או הפסד במהלך תקופת הדיווח,
- (ג) לסכום של כל רווח או הפסד שהוכר בסילוק, אם המחויבות סולקה בתקופת הדיווח

- (ד) לסכום שנגרע מההתחייבויות הפיננסיות וסווג להון, אם המחויבות פקעה ללא ממימוש, במהלך תקופת הדיווח, וכן
- (ה) להעברות כלשהן בתוך ההון של סכומים הקשורים למחויבות בתקופת הדיווח ורכיבי ההון שמהם הועברו סכומים אלה ואליהם.

107. חבר הוועדה האחר מציין כי התיקונים המוצעים ל-1 IAS דורשים להציג בדוח על המצב הכספי את הון המניות המונפק והקרנות המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של החברה האם בנפרד מהון המניות המונפק וקרנות המיוחסים לבעלים אחרים של החברה האם ולהקצות את הרווח הכולל ואת הרווח הכולל האחר בין בעלי המניות הרגילות של החברה האם בנפרד לבין בעלים אחרים של החברה האם. מוסיף כי התיקונים דורשים להציג את התנועה בדוח על השינויים בהון של כל קבוצה של הון מניות מונפק ושל כל קבוצה של הון מושקע אחר. מציין כי נדרשת גם הקצאה של סכומי הדיבידנדים בין בעלי המניות הרגילות של החברה האם לבין בעלי הון אחרים של החברה האם.

108. המשתתף השישי מציין כי גילוי זה חשוב ומוצדק. חבר הוועדה מסכים.

109. חבר הוועדה האחר מציין כי צורפו דוגמאות לגבי אופן ההצגה.

110. המשתתף השישי מציין כי אם קיימות מניות בכורה צוברות בישות יש להפריד גם את העודפים השייכים למניות בכורה אלה. מציין כי מדובר על התקדמות משמעותית בדיווח כספי.

111. המשתתף הרביעי מציין כי אם חברה מתמרצת המרה של אופציה שהיא מחוץ לכסף שמקיימת את התנאי של fixed for fixed, ומורידה את מחיר המימוש, ההטבה לא אמורה להיזקף לרווח או הפסד מאחר שמדובר על העברת "עושר" בין בעלי המניות הרגילות לבעלי האופציות.

112. המשתתף השישי מציין כי ההתייחסות היא תמונת ראי לחישוב לצורך הרווח למניה. המשתתף הרביעי מציין כי כך נעשה גם בשיטת השווי המאזני. המשתתף השישי מציין כי עובדה זו רק ממחישה את חשיבות המידע.

113. חבר הוועדה האחר סוקר דוגמאות להצגת הדוחות הכספיים בהנחה שהתיקונים המוצעים יאושרו.

114. המשתתף השישי שואל אם אין צורך לדרוש הנחיות לגבי הרמה שבה נדרשת הפרדה. חבר הוועדה האחר וחבר הוועדה בדעה כי מדובר בכללים ומדובר בסתירה לגישת העקרונות העדיפה.

115. חבר הוועדה האחר מציין כי לעניין הוראות המעבר מוצע ליישם את כל ההוראות למפרע עם

הצגה מחדש של מספרי השוואה (גישת יישום למפרע מלאה). מוסיף כי על מנת לצמצם עלויות, ה-IASB מציע להציג מחדש את מספרי השוואה לשנה אחת קודמת, גם אם הישות מציגה שתי שנות השוואה ברווח כולל (בדומה למצב בישראל). בדעה כי גישה זו פוגעת בהשוואתיות אבל ניתנה לצורך הקלה.

116. חבר הוועדה האחר מוסיף כי מוצע:

- (א) לדרוש מישות לטפל בשווי ההוגן במועד המעבר כעלות מופחתת של התחייבות פיננסית באותו מועד אם אין זה מעשי ליישם את שיטת הריבית האפקטיבית למפרע,
- (ב) לא לדרוש מישות להפריד את הרכיב ההתחייבותי והרכיב ההוני אם הרכיב ההתחייבותי של מכשיר פיננסי מורכב עם הוראת סילוק מותנה אינו קיים עוד במועד היישום לראשונה,
- (ג) לדרוש מישות לתת גילוי בתקופת הדיווח שבה נכלל מועד היישום לראשונה של התיקונים, למהות ולסכום של שינויים כלשהם בסיווג הנובעים מיישום לראשונה של התיקונים,
- (ד) לספק הקלת מעבר מגילויים כמותיים בסעיף 28(ו) ל-IAS 28, וכן
- (ה) לא לקבוע הוראות מעבר ספציפיות ביחס לדוחות ביניים.

117. המשתתף החמישי בדעה כי לא פרקטי ליישם למפרע את ההצעות לתיקונים. מביא כדוגמה אופציית מכר למיעוט אשר הוכרה בעבר כנגד המוניטין. בדעה כי קיים קושי פרקטי לבחינת ירידת ערך מוניטין.

118. חבר הוועדה בדעה כי הלוואה שתפרע במספר משתנה של מניות אמורה להיות מוצגת בנפרד בדוח על השינויים בהון מאחר שההלוואה מתחלקת עם בעלי המניות הרגילות ברווחים.

119. חבר הוועדה האחר מצייין כי קיימות גם הקלות לחברות בנות שאין להן אחריות ציבורית, אך הן פחות רלוונטיות בישראל.

120. חבר הוועדה משבח את חבר הוועדה האחר על עבודת ההכנה שבוצעה בהצגת ההצעה הבינלאומית. היו"ר מצטרף לתשבוחות ומוסיף כי מעבר למצגת הוצגו ההסברים המפורטים לכל דעה או חלופה שנשקלה. המשתתף השישי והמשתתף האחר מצטרפים לתודות. חבר הוועדה האחר מודה ומצייין כי יעביר את התודות גם לנציג⁴ ממשרדו שסייע.

121. היו"ר נועל את הישיבה.

⁴ ההתייחסות היא לנציג או נציגה